

E-Kaynaklar Yönetimi El Kitabı - UKSG

Kullanım İstatistikleri ve online davranış (2)

ANGELA CONYERS

Uzman Araştırma Üyesi, Evidence Base
Birmingham City Universites

Gözden geçirilmiş bu bölümde kullanım istatistiklerini hem yerel hem de ulusal düzeyde toplamanın neden gerekli olduğuna bakılca ve mevcut çeşitli kaynaklar ortaya koyacaktır. Kullanım istatistikleri toplama ile ilgili diğer sorunlara değinecek ve büyük oranda tutarlılık ve güven sağlayan COUNTER'ın başarısından bahsedecektir. Kullanım istatistiklerinin analiz yöntemlerini diğer değişkenlerle birlikte ortaya koyacaktır. Bunlar online kullanımı göstermek ve kullanıcı davranışları konusunda kaliteli araştırmalara temel olacak sağlam sayısal değerler sağlamak için kullanılabilir. Gelecekte online davranışlar ve kullanım istatistikleri üzerinde etkili olabilecek konulardan da kısaca bahsedilecektir.

Bu bölümün orijinal versiyonu (2006'da yayımlandı) bu adreste bulunabilir:
<http://uksg.metapress.com/openurl.asp?genre=article&id=doi:10.1629/9552448-0-3.2.1>

Giriş

Bu bölüm elektronik kaynakların kullanımını ölçmek için mevcut istatistikleri ve bunlarla ilgili konuları ortaya koyacaktır. Güvenilir kullanım istatistiklerinin hem yerel hem de ulusal düzeyde bir dizi analize nasıl temel teşkil edebileceğine ve diğer verilerle birleştirilen kullanım istatistiklerinin online hizmetlerin kullanımına ilişkin nasıl bir genel resim gösterebileceğine bakacaktır. Bu bölüm daha çok İngiltere yüksek öğretimi içinde yapılan bir araştırmaya dayanmaktadır ancak bulgular kendi online kaynaklarının kullanımını görmek isteyen herhangi bir kütüphane veya kütüphane grubuna uyarlanabilir.

Evidence Base, Birmingham City Üniversitesi Kütüphane ve Araştırma Kaynakları içinde bir araştırma ve değerlendirme ünitesidir ve İngiltere yüksek öğretim kütüphanelerindeki elektronik kaynakların kullanımını konusunda çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalar şunları içerir:

UK NESLi2 anlaşmaları için kullanım istatistiklerinin incelenmesi ve analizi

NESLi2 çalışması, JISC Collections ve onun Dergiler Çalışma Grubu (JWG) için NESLi2 girişimi üzerinden sağlanan dergilerin ulusal düzeyde kullanımı konusunda doğru ve güncel veri sağlamayı amaçlamıştır.¹ Bu, Yüksek ve ileri eğitim ile araştırma toplulukları adına e-dergilerin lisansını almak için bir İngiltere ulusal planıdır. Çalışma 18 ay boyunca (Ocak 2003 – Haziran 2004) 17 yüksek öğretim kütüphanesinin dört temel NESLi2 yayınevlerinden kullanım bilgilerini topladı ve bunları maliyet, fiyat, konu ve kullanım oranlarına göre analiz etti. Diğer kütüphane ve yayınevleri ile daha da geliştirilebilecek analiz için bir çerçeve oluşturuldu. Çalışma, kullanım istatistiklerinin analizi ve yorumlanması ve anlamlı sonuçlar ortaya çıkarılması için gereken zaman açısından mevcut zorlukları da ortaya koydu. NESLi2 anlaşmalarının değerini analiz etmede kütüphanelere sağlanacak destekler konusunda tavsiyeler, örneği geliştirilmiş bir kullanım istatistikleri portalı oluşturması, içermiştir. Çalışma bulgularını içeren raporun bir özeti NESLi2 websitesinde bulunabilir².

NESLi2 anlaşmalarının değerini ölçme

Evidence Base JISC Collections için daha ileri düzeyde bir çalışmada³ kütüphanelerin satın almadan önce bir anlaşmanın değerini nasıl ölçebilecekleri ve daha sonra yenileme kararlarına yardımcı olacak, ne kadar kullanıldığını değerlendirme konusunda öneriler sunacak NESLi2 kullanım istatistiklerini analiz etmek için yöntem geliştirdi.

E-ölçüler projesi ve SCONUL Yıllık Kütüphane İstatistikleri

E-ölçüler projesi İngiltere Yüksek Öğretim Fon Konseyi (HEFCE) tarafından, İyi Yönetim Uygulama Programı altında finanse edilmiş ve karar verme ve kullanıcı desteği için istatistiklerin kullanımında kütüphanelere yardımcı olmayı amaçlamıştır. Bu projenin bir parçası olarak, Evidence Base, Kolej, Ulusal ve Üniversite Kütüphaneleri Topluluğu (SCONUL) ile birlikte SCONUL Yıllık Kütüphane İstatistiklerine dahil etmek üzere elektronik kaynaklar için performans göstergeleri düzenlemek için çalışmıştır. Örneklem olarak alınan 25 adet yüksek öğretim kütüphanesinden toplanan veriye ek olarak proje, veri toplamada kullanılan çeşitli yöntemler ve kütüphanelerin güvenilir ve düzenli veri almada karşılaştıkları sorunlar üzerinde durmuştur.

Yeni e-ölçüler soruları SCONUL'un İngiltere yüksek öğrenim sektöründeki elektronik kaynak sunmaya geçişin ve oluşturulacak performans oranlarının boyutlarını görmesine izin verdi⁵. İlk kez 2003 Nisan ayında ortaya konan e-ölçüler soruları SCONUL Performans İyileştirme Çalışma Grubu (WGPI) tarafından, son birkaç yılda elektronik hizmetler alanında meydana gelen değişimleri ve artan önemlerini hesaba katmak amacıyla gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir.

Evidence Base Yayınevi anlaşma projesi

Evidence Base ayrıca seçilmiş NESLi2 yayınevi anlaşmalarının analizi konusunda bir grup yüksek öğrenim kütüphaneleri ile çalışmaktadır⁶. 20'den fazla kütüphane, proje için geliştirilen şablon ve rehberleri kullanarak, kullanım istatistikleri analizine dayanan yönetim raporları geliştirmede kütüphaneleri destekleyecek olan bu projede yer almaktadır.

Kullanım istatistikleri niçin toplanır?

Günümüzün mevcut ekonomik şartlarında, kütüphanenin e-kaynaklarının kullanıldığının kanıtını göstermek iyi bir yönetimin temel unsuru olarak görülmelidir. İster 'kullanım başına

maliyet' şeklinde maddi olarak isterse de üniversitenin eğitim, öğretim ve araştırması üzerindeki etkisi açısından hesaplınsın, e-kaynakların nasıl kullanıldığını gösterecek kanıt olmadan kütüphanenin yatırım yaptığı kaynakların değerini göstermesi çok zordur. Bu nedenle kullanım istatistikleri, akademik bölüm başkanları veya üniversitenin üst yönetimi gibi kütüphanenin paydaşlarına sağladıkları katkının değerini göstermek için kütüphane ve bilgi hizmetleri yöneticilerinin ihtiyaç duyduğu analizlerin çoğunu destekler.

Rolnik⁷, Taylor-Roe⁸ ve diğerlerinin dile getirdiği 'büyük anlaşma' yaklaşımının zorlukları, belirli bir anlaşmanın nasıl kullanıldığı ve ödenen paranın karşılığının alınıp alınmadığı konusunda doğru bilgi sahibi olmanın kütüphaneler için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Bu ortamda, öncelikle hangi amaçla kullanım istatistiklerine ihtiyaç olduğunu belirlemek önemlidir, çünkü bu hangi istatistiklerin kullanılacağına ve bunların nasıl analiz edilip sunulacağına karar vermeye yardım edecektir. Aşağıda sorulabilecek örnek sorularla beraber bunlar için bazı temel sebepler verilmiştir.

Bütçe yapma

- Ödenen paranın karşılığını alma ve kütüphane harcamalarını ayarlama açısından kullanım istatistikleri ne göstermektedir?
- Farklı konu alanlarında harcama ve kullanım dengesi nedir?

Yenileme kararları

- Kaynak ne kadar kullanılmıştır?
- İstek başına ortalama maliyeti nedir?
- Anlaşma içindeki kaç tane başlık sıfır veya düşük kullanıma sahiptir?
- Ortalama maliyet, toplam maliyet ve kullanım biçimleri diğer anlaşmalarla karşılaştırıldığında nasıldır?
- Tek tek başlıklara abone olmak yerine bir anlaşmaya abone olmanın değeri nedir?

Kütüphane tanıtımı

- Belirli bir zaman aralığında belirli bir grup kaynak için ne kadar istek yapıldı?
- Zaman içinde kullanımda ne oranda artış oldu?

Kullanıcı desteği

- Beklenildiği kadar kullanılmayan kaynaklar var mı?
- Tanıtıma daha fazla önem verilmesi gerekiyor mu?
- Erişim için en popüler yollar hangileri? (Google, Google Scholar, doğrudan yayınevinden, A-Z kütüphane sayfaları, kütüphane kataloğu üzerinden, link çözümleyici vb.)

Kıyaslama

- İstek sayısı ve istek başına maliyet açısından kütüphane kendini aynı tür veya büyüklükteki diğer kütüphanelerle nasıl karşılaştırıyor?

Ulusal bakışa katkı

- Elektronik kaynakların kullanımında ulusal olarak hangi eğilimler ortaya çıkıyor? Bunun diğer geleneksel kütüphane hizmetlerinin istatistiği ile ilgisi nasıl, örneğin kitap sayısı, kütüphaneler arası ödünç vermeler?

Schufreider, Scholarly Stats'ın beta testine katılan ABD kütüphanelerinin de benzer nedenler verdiğini gördü⁹, aynı şekilde Tennessee Üniversitesinden Carol Tenopir tarafından yürütülen OhioLINK kütüphaneleri MaxData çalışmasının bulduğu gibi¹⁰. Kullanım istatistikleri tek başına bütün bu sorulara cevap veremez ama kesinlikle bir analize katkıda bulunur ve sonuçların nasıl sunulacağı konusunda karar vermeye yardımcı olabilir.

Kullanım istatistikleri kaynağını belirleme

Yayınevi veya aracı firma

Sürekli yayınlar, veritabanları ve e-kitaplar için kullanım istatistiklerinin temel kaynağı yayınevi veya aracı firmadır. Bu istatistikler genellikle aylık olarak yayınevini veya aracı firmanın web sitesinde mevcuttur ve şifreli erişim ile kütüphane tarafından indirilmek zorundadır. SUSHI (Standardized Usage Statistics Harvesting Initiative-Standardlaştırılmış Kullanım İstatistikleri Toplama Girişimi) protokolünün¹¹ gelişiyle, gelecekte yayınevleri COUNTER 3. versiyonuna uymak için gerekli olan yeni standardı benimsemeye başladıkça kullanım raporlarının otomatik bir sistem kullanılarak alınması mümkün olacaktır.

Ağ geçitleri, hosts ve derleyiciler

Eğer kütüphane SwetsWise gibi bir ağ geçidi veya Ingenta gibi bir barındırma hizmeti üzerinden e-dergilere erişim veriyorsa, o zaman bu tür erişim için genellikle ayrı kullanım istatistikleri sağlanacaktır. Bunlar belirli bir hizmet üzerinden kullanım miktarına ilişkin bir kayıt verecek ve kullanımın tam bir fotoğrafını görmek için yayınevinden indirilen istatistiklere eklenmeleri gerekecektir. Kütüphaneler tam metin başlıklarını doğrudan yayınevinden satın almak yerine veya buna ek olarak Proquest gibi derleme veritabanları üzerinden sağlamayı seçebilirler. Bu durumda kullanım istatistikleri veritabanı firması tarafından ayrı olarak kaydedilir. Veritabanlarının nasıl kullanıldığını ve hangi tam metin başlıkların popüler olduğunu görme açısından bu tür kullanıma ayrı olarak bakmak ilginç olabilir. Ayrıca, e-dergi kullanımı konusunda eksiksiz bir kayıt elde etmek için doğrudan yayınevinden gelen kullanım istatistiklerine derleme veritabanından gelen istatistikleri de eklemek yararlıdır. Ancak yayınevi anlaşmalarında ödenen paranın değerini ölçme veya yenileme açısından yayınevi kullanım istatistiklerine bakarken bu rakamları eklememek gerektiğine dikkat edilmelidir.

Tanımlama (Authentication) sistemleri

Bazı kütüphaneler belirli bir kaynaktan gelen (örneğin kampüs içi veya dışı) veya belirli bir grup kullanıcıya ait kullanımları göstermek için Athens istatistiklerini kullanmaktadır. Böylece yayınevi veya firma kullanım istatistiklerinden sağlanamayacak türde iyi bir yönetim bilgisi sağlanır. Bu amaçlı kullanım, şifrelerle kullanıcı gruplarının kimliklenmesine ve kampüs-İç ve kampüs-dışı kullanıcıların Athens kimlikleme ile erişimlerinin nasıl düzenlendiğine bağlıdır. EZ Proxy¹² gibi hizmetler de kampüs içi ve kampüs dışı kullanımlar hakkında bilgi sağlayabilir.

Ex Libris'den bX Recommender Service¹³ gibi daha yeni hizmetler, önümüzdeki birkaç yıl içinde muhtemelen kütüphanelerde daha aşına olacağımız Web 2.0 hizmetleri türünün bir görünümünü sağlayacaktır. bX Recommender katılımcı kurumların link çözümleyicilerinden makale düzeyinde kullanım istatistiklerini alır ve bunları abone olan kurumun kullanıcıları kütüphane sistemine bağlandığında makale tavsiyeleri formunda kullanıcılara sunar.

Shibboleth tek oturum açma (sign-on) tanımlamaya¹⁴ geçiş, büyük ihtimalle üniversite içindeki farklı hizmetler için bireysel kullanıcı adı ve şifreler girme ihtiyacını gidererek

kütüphanenin e-kaynaklarının daha çok kullanımına yol açacaktır. Henüz hangi kullanım istatistiklerinin sağlanabileceği veya bunların yayınevlerinin kullanım istatistikleri ile nasıl uyuşacağı açık değildir. Bu daha çok Shibboleth şifrelerinin kurumlar içinde nasıl kurulacağına bağlı olacaktır.

Web-logging yazılımı

Kurum içinde oluşturulan dijital dokümanların kullanımı, sanal ziyaretler veya kütüphanenin web sitesine isabet sayıları ve de elektronik olarak gelen sorgular hakkında bilgi toplamak için, Webtrends¹⁵ gibi uygun web-logging yazılımının ilgili sunuculara yüklenmiş olması gerekir. Kullanılan farklı sistemlerin sayısı, kurulumlarının farklı olması nedeniyle, kampüs içi ve kampüs dışı kullanım istatistiklerinin karşılaştırma amacıyla güvenilir bir kullanım göstergesi olmadığı anlamına gelir ama yine de kullanım modeli hakkında kullanışlı arka plan bilgileri verebilir.

Kütüphane yönetim sistemleri ve elektronik kaynak yönetim sistemleri

Kütüphane sistemleri sağlayıcıları artan bir biçimde doğrudan elektronik kaynaklara link verme araçları sağlıyorlar. Bu tür kaynaklardan alınan kullanım istatistikleri belirli bir yöne doğru giden trafik miktarı hakkında faydalı rehberler sağlayacaklardır ama bunlar Google veya Google Scholar üzerinden veya doğrudan yayınevi veya aracı firma web sitesi üzerinden e-dergilere veya diğer elektronik kaynaklara yapılan istekleri toplamayacaktır.

Daha ileri bir gelişme olarak, elektronik kaynak yönetim sistemleri SUSHI protokolü ile birlikte çalışarak zamanla bütün e-kaynak kullanım verilerini toplayabileceklerdir.

Tutarlı ve güvenilir kullanım istatistikleri bulma

Yukarıda bahsedilen diğer kaynaklar önemli destekleyici bilgi sağlayabilir veya başka yollar açık olmadığında istatistikler sağlayabilirlerse de yayınevi ve aracı firma kullanım istatistikleri (ağ geçidi veya derleyici istatistikleri üzerinden alınmış), kullanım istatistiklerinin temel kaynağıdır. Geçen birkaç yıl içinde COUNTER¹⁶ girişimi, yayınevlerinden ve diğer aracı firmalardan alınan kullanım istatistiklerinin kalite, güvenilirlik ve tutarlılık açısından çok iyi bir şekilde geliştirilmesinden sorumlu olmuş ve kullanım istatistiklerinin daha anlaşılır ve güvenilir olarak toplanması ve analizini görev edinmiştir.

COUNTER

COUNTER kütüphaneci, yayınevi ve diğer aracı firmaların katıldığı uluslararası bir işbirliği projesine mükemmel bir örnek teşkil eder. COUNTER dergi ve veritabanları için ilk Uygulama İlkeleri'ni 2002 Aralık ayında çıkardı. Takip eden revizyonlar, yeni raporlar ve uyulması gereken kurallar ve daha anlaşılır prosedürler ortaya koydu. 31 Ağustos 2009'da uygulamaya konmak üzere üçüncü Uygulama İlkeleri 2008 Ağustos ayında çıkarıldı. Şimdi de raporların ve süreçlerin COUNTER kurallarına uyumluluğunu garanti etmek için bağımsız yıllık denetim istenmektedir.

Üçüncü sürüm İlkeleri, COUNTER kullanım raporlarının otomatik olarak alınmasını sağlayacak SUSHI protokolünün uygulanmasını gerektirmektedir. SUSHI ve COUNTER arasındaki bağlantı, yayınevlerinin kısa zamanda SUSHI protokolüne uyum göstermek için her gayreti göstermesini sağlamalıdır. Üçüncü sürüm ayrıca backfiles veya arşivlerin kullanımının ayrı rapor edilmesini kuralını gerektirmektedir.

Dergiler için COUNTER raporları

COUNTER Uygulama İlkeleri 3. bildirisi dergiler için altı tane rapor içerir:

- JR1 – dergi başına aylık başarılı tam metin makale istek sayısı
- JR1A – bir dergi arşivi için dergi başına aylık başarılı tam metin makale istek sayısı
- JR2 – izin verilmeyenlerin (turnaways) sayısı
- JR3 – aylık, dergi ve sayfa türüne göre başarılı istekler ve izin verilmeyenler
- JR4 – aylık, hizmet başına yapılan taramaların toplamı
- JR5 – Yayın yılı ve dergi başına başarılı tam metin makale isteklerinin sayısı

JR2, JR3 ve JR4 raporları COUNTER uyumluluğu için zorunlu değildir. Firmaların backfile veya arşiv koleksiyoları için ya JR1A veya yeni JR5 raporunu sunmaları gerekir.

İlkelerin ikinci sürümünde COUNTER uyumlu firma listesinde (Temmuz 2009 tarihli)¹⁷ 95 firma JR1 raporu açısından COUNTER uyumlu olarak listelenmiştir. Bu sayı 2003 Ekim ayında 15 ve 2005 Mayıs ayında 38 firma sayısı ile karşılaştırıldığında COUNTER'in çoğu temel e-dergi firmalarını katılımları ve uyumluluğun denetimi konusunda ikna etmede başarısını göstermektedir. COUNTER'in çalışmaları ve geniş oranda kabul görmesi, yayınevleri arasında ve zaman içerisinde karşılaştırma sağlaması nedeniyle kütüphanecilere süreli yayın kullanım istatistiklerine daha çok güven duymalarına yardımcı olmuştur.

Veritabanları için COUNTER raporları

Veritabanları için üç tane COUNTER raporu mevcuttur:

- DB1 – aylara ve veritabanına göre toplam tarama ve oturumlar
- DB2 – aylara ve veritabanına göre izin verilmeyenler
- DB3 – aylara ve hizmete göre toplam tarama ve oturumlar

Temmuz 2009'da, DB1 raporunu sağlayan 22 firma ve DB3 raporunu sağlayan 43 firma listelenmiştir. Bu sayılar Ekim 2003'de yukarıdaki sıraya göre 6 ve 8, Mayıs 2005'e 12 ve 14 ile karşılaştırılabilir. Sayılar artmaktadır, ama hâlâ COUNTER uyumlu raporlar sağlamayan önemli ölçüde veritabanı sağlayıcıları da mevcuttur.

DB1 ve DB3 raporlarındaki veritabanı taramaları ile oturumları ayırmak gerekir, DB1'de sadece tek bir veritabanı vardır, DB3 farklı firmalara ait birden fazla veritabanı içeren federe ve otomatik tarama ve oturumlarıyla ilgilidir. Son yıllarda federe ve otomatik taramalar veritabanı kullanımlarında önemli artışlara yol açtı. Bunun bir bölümü gerçek çapraz-taramayı temsil edebilir, çoğu tarama sorgusuyla ilgili sonuç vermeyen, veritabanlarının otomatik taramasıyla ilgili olacaktır. Bu tarama türleri arasındaki farkı ortaya koymak, kütüphanelerin abone olunan bir veritabanı veya veritabanları seti ile ilgili tarama ve oturumların daha iyi bir resmini almasına yardımcı olur. Öte yandan, kütüphaneler kütüphanenin e-kaynaklarının ne kadar geniş kullanıldığını göstermek için federe ve otomatik taramaların bir kaydını tutmak isteyebilir.

E-kitaplar için COUNTER Raporları

Kitap ve referans eserleri için ilk COUNTER uygulama ilkeleri¹⁸ 2006 Mart ayında tanıtılmıştır. Altı adet rapor vardır:

- BR1 – aylara ve başlığa göre başarılı başlık istek sayısı

- BR2 – aylara ve başlığa göre başarılı bölüm istekleri sayısı (bir bölüm 'chapter' veya 'entry' karşılığını tanımlar)
- BR3 – aylara ve başlığa göre izin verilmeyenler
- BR4 – aylara ve hizmete göre izin verilmeyenler
- BR5 – aylara ve başlığa göre tarama ve oturumların toplamı
- BR6 – aylara ve hizmete göre tarama ve oturumlar.

Temmuz 2009'da 25 firma bir veya daha fazla kitap raporları açısından COUNTER uyumlu olarak listelenmişlerdir, bunlardan 15 tanesi BR1 uyumlu ve 13 tanesi BR2 uyumluydu. E-kitap pazarı, e-dergilerde olduğu kadar henüz sağlam temellere oturmamış da olsa katılan firma sayısını görmek ümit vericidir.

Kullanım istatistikleri toplamıyla ilgili sorunlar

Kullanım istatistiklerinin güvenilirliği konusunda son yıllardaki büyük ilerlemelere rağmen çözülmesi gereken sorunlar mevcuttur. UKSG'nin e-mail listesindeki²⁰ email sayısı ile lib-stats listesindeki emailer²¹ karşılaşılabilecek problemleri ifade etmektedir, fakat aynı zamanda bunlar tavsiye, bilgi paylaşımı ve problem çözme kaynağı olarak uluslararası düzeyde kütüphaneciler ve yayınevlerini kapsayan bir diyalog için yararlı bir forum olarak hizmet edebilir.

Değişen yayınevleri

Yayıncısı değişen başlıkları takip etmek sorunlar yaratabilmektedir. UKSG'nin Transfer girişimi²² başlıkların transferi için bir dizi standart geliştirmeyi amaçlamaktadır ve birkaç temel yayınevinin imzalamış olduğu bir uygulama ilkeleri yayınlamıştır.

Başlıkları eşleştirme

Yıl içinde yayınevinin listesine yeni başlıklar eklenebilir ve sadece az sayıda mevcut ciltleri kalmış eski başlıklar hâlâ kullanım istatistikleri raporlarında görünebilir. Kullanım raporları kütüphanenin abone olduğu anlaşmada yer almayan başlıkları da içerebilir. Kullanım raporlarına dahil edilen başlık sayısı aynı anlaşmaya sahip kütüphaneler için farklı olabilir ve listelenen başlık sayısı muhtemelen kütüphanenin katıldığı belirli bir anlaşmanın parçası olarak listelenenden farklı olur. Bu durum kullanım istatistikleri raporundaki hangi başlıklara gerçekte tam erişim sağladıklarını belirleme açısından kütüphanelere zorluk çıkarabilir ve özellikle de hangi başlıkların sıfır kullanıma sahip olduğunu tespit ederken hangilerinin gerçekten sıfır kullanımı temsil ettiğini belirlemede sorun yaratır.

Veritabanları ile uğraşmak

Son yıllarda daha fazla veritabanı geleneksel abstrakt ve indekslere ek olarak veya onların yerine tam metin başlıkları dahil ettikçe, bir veritabanı ve bir süreli yayın veya e-kitap koleksiyonu arasındaki çizgi giderek kaybolmaktadır.

Yukarıda gösterildiği gibi, COUNTER uyumlu firmaların veritabanları, ilgili durumlarda tam metin dergilerinin kullanımını hakkında hem JR1 raporlarını hem de veritabanının içinde yapılan tarama ve oturumlar hakkındaki DB1 ve DB3 raporlarını sunarlar. E-kitap sunanlar ayrıca e-kitapları hakkında BR raporlarını da sunarlar. ABI Inform vb gibi, aynı başlıkların hem seri koleksiyonlarında hem de veritabanlarında olması nedeniyle mevcut başlık sayısına ilişkin iki kere sayma durumu olabilir. JISC Akademik Veritabanı Değerlendirme Aracı (ADAT),

belirli veritabanlarında veya e-kitap koleksiyonlarında tutulan başlıkların karşılaştırılmasına izin verir²³.

Bu nedenle, eğer kullanımın tam bir kaydı isteniyorsa hem veritabanı içindeki bireysel nesnelere hem de veritabanının kendisinin kullanımını kaydetmek önemlidir,

E-kitapların kullanımını hesaplama

COUNTER uygulama ilkeleri, kitaplar ve referans eserleri için önümüzdeki birkaç yılda, e-dergilerde olduğu gibi aynı miktarda bir tutarlık getirmelidir. Şu anda firmalar basılı bir kitabın baskı sayısına karşılık gelen başarılı başlık istekleri sayısı (BR1), veya bir makalenin indirilmesine karşılık gelen başarılı oturum istekleri sayısı (BR2) raporlarını sunup sunamayacakları konusunda bölünmüşlerdir. Bu durum kütüphaneciler için düzenli olarak hangi istatistikleri toplayacakları ve farklı hizmetler arasında nasıl karşılaştırmalar yapacaklarına karar vermede problemler ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda, e-kitapların kullanımının eğilimlerini gösterme, gelecekte diğer kütüphane hizmetlerine nasıl bir etki edeceğini görmek açısından önemlidir.

Kullanım istatistiklerinin analizi

E-kaynaklar için kullanım istatistikleri toplama (ister SCOUNL için ulusal düzeyde, ister diğer milli kütüphane istatistikleri için veya kütüphane içinde yerel olsun) kesinlikle kitap ciltlerini saymak kadar kestirme ve kolay değildir. Yayınevi web sitesine bireysel erişim için şifreler alınması işlemi zaman kaybıdır. Bir kez indirildiğinde buna ağ geçidi, host ve derleyici istatistiklerinin eklenmesi zorunlu olabilir ve istatistikler sıralanır ve daha geniş bir izleyici kitle için anlamlı olacak şekilde sunulur. 2005’de ABD ve Kanada’da bir araştırma kütüphaneleri araştırması raporunda, kütüphanelerin kullanım istatistiklerini toplama ve analiz etme için harcadıkları zaman bir yılda bir saat ile 2.080 saat arasında değişmektedir, genel ortanca 98 saattir. Genelde kullanım istatistiklerini toplamak için onları analiz etmeye göre daha fazla zaman harcanmaktadır²⁴.

SUSHI ileride kullanım istatistiklerine erişimi kolaylaştırabilse de verilerin işlenmesi hâlâ bireysel olarak kütüphanelere kalmaktadır. Kullanım istatistikleri, üzerinde daha ileri bir analiz yapılmadan kendi başına çok az bir anlam ifade eder ve bunların orijinal formatı, belirli bir yayınevi anlaşmasına veya e-kitap paketine yapılan yatırımın değerini paydaşlara göstermede kanıt olarak kesinlikle sunulamaz.

Evidence Base kullanım istatistiklerinin toplanması ve analiz edilmesi konusunda, JISC Collection için yaptığı NESLi2 anlaşmalarının analizi çalışmasının ürünü olan bir yaklaşım geliştirmiştir. JISC Collection ve NESLi2, bu yaklaşımı kütüphanelerle birlikte ‘yayınevi anlaşması’ projesinde²⁶ ve bireysel kütüphanelerle çalışmalarında kullandılar. Kullanım istatistikleri kendi başına zaman içinde eğilimleri ve akademik yıl boyunca kullanım modellerini gösterebilir ama daha ileri analizler için performans oranları ortaya koymak amacıyla diğer değişkenleri de uygulamak gereklidir. Aşağıdaki fikirler önerilmektedir:

- ***kullanım aralığı***

Belirli bir dönemde her bir başlık için başarılı isteklerin sayısı kullanım aralığına göre sıralanabilir; sıfır, düşük, orta, yüksek ve çok yüksek kullanım sınıfları olarak kategori olarak sıralanabilir. Bu her bir kullanım aralığına düşen toplam isteklerin yüzdesini göstermeyi mümkün kılar ve kütüphaneler ve yayınevi anlaşmaları arasında bir karşılaştırma ölçüsü verir.

Bir anlaşma içindeki belirli sayıdaki başlıkların yüksek kullanıma sahip olduğu kabul edilmektedir. Bu yöntem bu başlıkların tesbit edilmesini sağlar ve ayrıca toplam isteğin yüzde kaçının oldukça küçük orandaki bu başlıklardan geldiğini gösterir.

- *fiyat aralığı*

İster belirli başlıklara abone olun ister bir anlaşma satın alın, kütüphanenin erişim sağladığı bütün başlıkların liste fiyatına bakmakta yarar vardır. Yayınevinin liste fiyatlarını kullanarak bir anlaşma içindeki başlıklar fiyatlarına göre düşük, orta, yüksek ve çok yüksek fiyatlı olarak bölümlenebilir. Aynı fiyat aralıkları bütün yayınevi anlaşmaları için kullanılmalıdır, böylece her birinin içindeki yüksek veya çok yüksek fiyatlı başlıkların oranları karşılaştırılabilir. Daha sonra yüksek fiyatlı dergilerin kullanımının daha fazla, düşük fiyatlıların kullanımının daha az olup olmadığını görmek için dergi fiyatı ile dergi kullanımı arasındaki ilişkiye bakmak mümkündür.

Yayınevi fiyat listelerini UKSG tarafından sağlanan merkezi bir yerde bulmak mümkündür, 90'dan fazla yayınevinin güncel fiyat listeleri için URL'ler listelenmektedir.²⁷ Ancak bilgiler henüz standart formatta değildir ve belirli bir anlaşma içindeki başlıklara ilişkin olmayabilir, o nedenle başlıklara uyan fiyatları bulmak zor olabilir. Seriler için ONIX ile devam eden çalışmalar bu konuda iyileşmeler sağlayabilir.²⁸

- *Konu başlığı*

Yayınevi fiyat listeleri veya diğer başlık listeleri, her bir yayın için yayınevi tarafından verilmiş bir konu başlığı içerebilir. Bu konu başlıklarını bilim, teknoloji ve tıp (STM) ve insani bilimler ve sosyal bilimler (HHS) olarak daha geniş iki alana bölerek bir anlaşmanın içindekileri analiz etmek ve iki alandaki farklı kullanım modellerine bakmak mümkündür. Daha ayrıntılı konu bölümlenmesi de yararlı olabilir, özellikle kütüphane bütçesinin akademik fakülte ve bölümlere aktarılması durumunda. Bu tür durumlarda, fakülte veya bölümlere konular verilir ve bir konu bazında hem kullanım hem de fiyat incelenir. Bu kesin bir yöntem değildir, çünkü konu başlıkları nadiren tam olarak belirli bir akademik yapıya uyar ve pek çok dergi birden fazla disipline girer, fakat yine de bu yöntem bazı yararlar sunar. Bu tür analizlerde her yayınevinin kendi konu başlıklarını belirlemesi yerine evrensel bir konu sınıflama formunun bütün başlıklara uygulanabilmesi yararlı olabilirdi.

- *abone olunan başlıklar*

Günümüzdeki fiyatlandırma modellerinde, bir anlaşmaya ödenen fiyatın çoğu mevcut aboneliklerin sürdürülmesine gider. Bu nedenle, ister kütüphane bunları basılı olarak almaya devam etsin isterse e-only paket seçeneğini kabul etmiş olsun, abone olunan başlıkların ayrıntılı bilgisi önemlidir. Abone olunan başlıkları belirlemek, kütüphanenin hem bunların ne kadar iyi kullanıldığını göstermesi (ve kullanımı düşük olanları belirlemesi) hem de ayrıca tek tek abonelik yerine bir anlaşmaya abone olmanın yararını ortaya koyacak olan abone-olunmayan başlıkların da kullanıldığını göstermesini sağlar. Bucknell²⁹ Liverpool Üniversitesinde iyi etkileri olan bu yaklaşımın bir tanımını verir.

Bağlamsal/içeriksel (Contextual) bilgi

Doğrudan dergi başlıklarıyla ilgili bilgilere ek olarak, kullanım istatistiklerinden temel performans göstergeleri elde edilecekse ek bilgilere ihtiyaç vardır.

- **Ücretler**

Yapılan bütün oranlama çalışmaları içinde, ödenen paranın karşılığını gösteren oranlar muhtemelen en çok ilgi görenlerdir. 'İstek başına ortalama maliyet'i bulmak için, abone olunan başlıkları devam ettirmek için ödenenler de dahil, anlaşmanın bütün maliyetini ortaya koymak önemlidir.

Abonelik ücretleri ve varsa e-erişim ücretleri toplanarak, abone olunan başlıkların maliyetine ve 'istek başına ortamala maliyet'i, 'abone olunandan istek başına ortama maliyet' ve 'abone olunmayandan istek başına ortamala maliyet' olarak bölmek için anlaşma içine dahil edilmiş olan bütün diğer başlıkların e-erişim ek maliyetlerine ayrı ayrı bakmak mümkündür. 'Abone-olunmayan' başlıkların liste fiyatları ile e-erişim ek fiyatı karşılaştırılarak '£ başına verim" hesaplanabilir, bu da e-erişim harcamasının her bir kuruşu için kazanılan miktarı gösterir.

Bu maliyetler daha sonra ödenen paranın karşılığını belirlemek için diğer belge sağlama yöntemlerinin maliyeti ile karşılaştırılabilir, örneğin kütüphaneler arası ödünç verme veya gördüğün kadar öde maliyetleri. Bu hesaplamalarla ilgili daha fazla bilgi Evidence Base'in JISC Collecitons için yaptığı NESLi2 anlaşmalarının değeri konusundaki raporda bulunabilir.³⁰

- **FTE kullanıcılar**

Kullanım ayrıca tam zamanlı eşdeğer (FTE) kullanıcıları (FTE öğrenciler ve akademik personel) sayısı açısından da incelenebilir. Bütün FTE kullanıcılarının aynı kaynağı kullanmaları az bir olasılık olduğundan bunun geçerli bir ölçüm olduğu tartışılrsa da kıyaslama amacıyla iyi bir karşılaştırma noktası sağlar.

- **Hiç kullanılmayan başlıklar**

Büyük anlaşmaların, kütüphaneleri ihtiyaç duyulmayan ve kullanmadıkları başlıkları satın almaya zorladıkları genel bir şikayettir. Kullanım istatistiklerinin yorumsuz okunması büyük bir orandaki başlıkların kullanılmadığını söyler. Ancak 'hiç kullanılmayan' başlıkların ayrıntılı bir analizi, bunların büyük çoğunluğunun aslında anlaşma içinde yer almayan başlıklar olduğunu gösterebilir, çünkü henüz eklenmemiş veya yakın zamanda anlaşmadan çıkarılmışlardır. Sıfır kullanım açısından doğru rakamları bulmak için, kullanım istatistiklerinde görünen ama anlaşmaya dahil olmayan başlıklar analizden çıkarılmalıdır. Daha sonra geriye kalan başlıkların incelenmesi sıfır kullanım ile ilgili daha doğru bir tablo sergileyecektir ve gerçekten endişelenecek bir durum olup olmadığını gösterecektir.

Nereden yardım alınabilir

Evidence Base gibi araştırma ve danışma birimleri tarafından sağlanan bir nevi yardım ve lis-e-resources ve lib-stats gibi e-posta listelerinde sunulan zengin gayri resmi tavsiye bilgilerine ek olarak, kullanım istatistiklerinin analizinde kütüphanelere yardım edecek birkaç ticari ürün

de artık mevcuttur. Bu ürünler Scholarly Stats³¹, Serials Solutions 360 Counter³² ve Thomson Reuters Journal Use Reports.³³

Veriyi uygun bağlama yerleştirme

Yukarıda verilen analiz türü, kullanım verilerinden daha çok sayısal – nicel bilgi alınmasını sağlar. Ancak kütüphanenin büyük yatırımlar yaptığı online hizmetleri öğrencilerin, akademik personelin ve çalışanların kullanımına ilişkin niteliksel bilgi vermez. Gerçek kullanıcılar kimdir? Kaç tanesi araştırmacı değil de lisans öğrencisidir. Kullanıcılar indirdikleri makaleyi ne kadar yararlı bulmuşlardır? Bu bir bakıma bir kitap ödünç aldıklarında veya bir dergi makalesinin fotokopisini çektirdiklerinden onu okuyup okumadıkları veya onun ne kadar yararlı olduğunu bilmekten farklı değildir. Ancak bu durum, ne olup bittiğini görmek için kütüphaneleri kullanım istatistikleri toplamaktan geri koymamalıdır, bu sayede online davranışları daha iyi anlayabilirler. Bu da bilgi okur yazarlığı eğitimi, teknik destek ve hizmetlerin tanıtımı için stratejiler geliştirmeye yardımcı olacaktır. E-only ortama geçme veya basılı dergileri daha az erişilebilir kılma kararlarının kullanıcılar üzerindeki etkileri odak grupları, web anketleri veya diğer nicel araştırma yöntemleri ile keşfedilebilir. UK yüksek öğretiminin yıllık LibQUAL+ araştırmasına³⁴ katılmak üzere kütüphanelere verdiği destek, kütüphane kullanımı hakkında nicel veri toplamanın ve muhtemelen ileride bu verilerin kıyaslanmasının önemini göstermektedir.

Araştırma Bilgi Ağı (RIN)³⁵ tarafından rapor edildiğine göre, University College London (UCL)'de bulunan CIBER araştırma merkezi tarafından tanıtılan derin log analizi yaklaşımı, seçilen araştırma odaklı üniversitelerdeki e-dergilerin kullanım modelleri üzerinde daha ileri düzeyde bilgi sağlamak için ham kullanım verilerini kullandı. Aynı yöntem JISC Ulusal E-kitap Gözlem Projesi³⁶ için e-kitap kullanım analizi amacıyla kullanılmaktadır. Derin log analizinde bulgular vaka çalışmalarından ve odak gruplarından alınan nicel bilgilerle sağlanmaktadır. Tenopir ve King 30 yıllık bir süreçte araştırmacılar arasındaki okuma modellerini incelediler ve böylece e-dergilerin gelişinden itibaren kullanıcı davranışındaki değişiklikleri takip etmek için çok iyi bir konuma sahip oldular.³⁷

Sırada ne var?

Kullanım istatistikleri hangi başlıkların kullanıldığı hakkında bize epey bir şey söylerken yine de önemli ölçüde bilgiyi eksik bırakırlar.

Hangi makaleler indirilmektedir?

Belirli bir başlık içindeki bazı makaleler diğerlerinden daha çok popüler olabilir ve toplam isteğin büyük bir bölümünü oluşturabilirler. PIRUS (Yayınevi ve Kurumsal Kullanım İstatistikleri) projesi, arşiv ve diğer online dergi makalesi platformlarını³⁸ kaydetmek için COUNTER-uyumlu makale düzeyinde kullanım istatistiklerini elde etmenin teknik fizibilitesini oluşturdu ve bu PIRUS 2 içinde daha da geliştirilecektir.³⁹ 'Dergi makalesi düzeyinde rapor' oluşturulması daha sonra yayınevi kullanım istatistiklerine de genişletilebilir. Tanımlama (authentication) sistemleri sayesinde aboneliği ödenmiş dergilere Google veya Google Scholar üzerinden erişim izlenebilecektir, fakat arşivler veya diğer açık erişim yollarından dergi makalelerine doğrudan erişim kaydedilemeyebilir. Bunun gelecekte toplam dergi kullanımını üzerine önemli etkisi olabilir.

Derginin statüsü nedir?

Bir anlaşma veya tek başına bir başlık satın alındığında kullanım istatistikleri onun popülerliği konusunda iyi bir rehber sunar. Ancak hangi dergiyi satın alacağınıza ve eğer siz bir yazarınız hangi dergide yayın yapacağınıza nasıl karar vereceksiniz? Araştırmacılar için Thomson Reuters Journal Citation Reports⁴⁰ üzerine kurulu etki faktörü (impact factor – IF) önemli bir göstergedir. Şimdilerde UKSG⁴¹ tarafından araştırılan Dergi Kullanım Faktörü, atıfı dayalı ölçüm yerine kullanıma dayalı bir ölçüm sağlayacaktır.

Kullanıcılar kimlerdir?

Yukarıda bahsedildiği gibi, gerçek kullanıcıların kim olduğunu kullanım istatistiklerinden belirlemek imkansızdır. Tanımlama sistemlerinin de bu konuda üst düzeyde ayrıntılı bilgi sağlayabileceği de şüphelidir, ancak odak grupları veya anketler kullanım modeli oluşturmak için kullanılabilir.

Sonuç

COUNTER çalışmasıyla daha güvenilir kullanım istatistiklerinin ortaya çıkması artık kütüphanelerin analizlerine daha sistematik yaklaşımlarını ve bu istatistiklerden online davranış konusunda daha net bir resim oluşturmalarını mümkün kılmaktadır. Bir takım girişimler kullanım istatistikleri ve online davranışın farklı yönlerine bakmaktadır ve bunların gelecekte bu alandaki anlayışımız üzerinde bir etkisi olacaktır.

Referanslar

1. NESLi2: <http://www.nesli2.ac.uk/index.htm> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
2. Conyers, A and Dalton, P, Nesli2 analysis of usage statistics: summary report. 2005, Evidence Base. Erişim adresi: <http://www.nesli2.ac.uk/jiscnesli2summaryeb.pdf> (15 Ekim 2009 tarihinde erişildi).
3. Conyers, A and Dalton, P, Assessing the value of the NESLi2 deals: a report for JISC Collections. 2008, Evidence Base. Erişim adresi: http://www.nesli2.ac.uk/documents/value_report.pdf (15 Ekim 2009 tarihinde erişildi).
4. SCONUL Annual Library Statistics: <http://vamp.diglib.shrivenham.cranfield.ac.uk/statistics/sconul-annual-library-statistics> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
5. Conyers, A, e-Resources in SCONUL member libraries: what the statistics tell us. SCONUL Focus, 2005, 36, 65–67. Erişim adresi: <http://www.sconul.ac.uk/publications/newsletter/36/22.pdf> (15 Ekim 2009 tarihinde erişildi).
6. Analysing Publisher Deals project: <http://www.ebase.bcu.ac.uk/projects.htm> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).

7. Rolnik, Z, Big deal=good deal? The Serials Librarian, 2009, 57(3), 194–198.
8. Taylor-Roe, J, 'To every thing there is a season': reflections on the sustainability of the 'big deal' in the current economic climate, Serials, 2009, 22(2), 113–121. Erişim adresi:<http://serials.uksg.org/openurl.asp?genre=article&id=doi:10.1629/22113> (16 Ekim 2009 tarihinde erişildi).
9. Schufreider, B, and Romaine, S, Making sense of your usage statistics. The Serials Librarian, 2008, 54(3), 223–7. Erişim adresi <http://dx.doi.org/10.1080/03615260801974164>
10. MaxData study: <http://www.cci.utk.edu/~IMLS/index.html> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
11. SUSHI protocol: <http://www.niso.org/workrooms/sushi/> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
12. EZ Proxy: <http://www.oclc.org/ezproxy/> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
13. bX Recommender Service: <http://www.exlibrisgroup.com/category/bXOverview> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
14. Shibboleth: <http://shibboleth.internet2.edu/> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
15. Webtrends: <http://www.webtrends.com/> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
16. COUNTER: <http://www.projectcounter.org/> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
17. COUNTER uyumlu firmalar (dergiler ve veritabanları): <http://www.projectcounter.org/compliantvendors.html> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
18. COUNTER Kitaplar ve Referans Eserleri için Uygulama İlkeleri: http://www.projectcounter.org/cop/books/cop_books_ref.pdf (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
19. COUNTER uyumlu firmalar (kitaplar ve referans eserleri): <http://www.projectcounter.org/compliantvendors.html#section2> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
20. lis-e-resources@jiscmail.ac.uk
21. lib-stats@newcastle.ac.uk
22. UKSG Transfer Uygulama İlkeleri: <http://www.uksg.org/Transfer> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
23. JISC Akademik Veritabanı Değerlendirme Aracı: <http://www.jisc-dat.com/adat/home.pl> (Ocak 2010 tarihinde erişildi).

24. Baker, G and Read, E J, Vendor-supplied usage data for electronic resources: a survey of academic libraries. *Learned Publishing*, 2008, 21, 48–57.
25. Bevan, S, Dalton P and Conyers, A, How usage statistics can inform national negotiations and strategies. *Serials*, 2005,18 (2), 116–23. Erişim adresi <http://uksg.metapress.com/openurl.asp?genre=article&id=doi:10.1629/18116> (13 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
26. Conyers, A, What do publisher usage statistics tell us? The Analysing Publisher Deal project from Evidence Base. *SCONUL Focus*, 2005 40, pp72–76. Erişim adresi: <http://www.sconul.ac.uk/publications/newsletter/40/25.pdf> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
27. UKSG Current Publisher Price Lists: http://www.ringgold.com/UKSG/si_pd.cfm?PID=27 (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
28. ONIX for Serials: <http://www.editeur.org/84/Overview/> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
29. Bucknell, T, Usage statistics for big deals: supporting library decision-making. *Learned Publishing*, 2008, 21, 193–198.
30. Conyers, A and Dalton, P, Assessing the value of the NESLi2 deals: a report for JISC Collections. 2008, Evidence Base. Erişim adresi: http://www.nesli2.ac.uk/documents/value_report.pdf (15 Ekim 2009 tarihinde erişildi).
31. Scholarly Stats: <https://www.scholarlystats.com/sstats/default.htm> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
32. Serials Solutions 360 Counter: <http://www.serialssolutions.com/360-counter> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
33. Thomson Reuters Journal Use Reports: http://thomsonreuters.com/products_services/science/science_products/a-z/journal_use_reports (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
34. LibQUAL +: <http://vamp.diglib.shrivenham.cranfield.ac.uk/quality/libqual> (20 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
35. Research Information Network, E-journals: their value, use and impact. 2009, London, Research Information Network. Erişim adresi: <http://www.rin.ac.uk/our-work/communicating-and-disseminating-research/e-journals-their-use-value-andimpact> (19 Ekim 2009 tarihinde erişildi).
36. JISC National E-books Observatory Project: <http://www.jiscebooksproject.org/> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).
37. Tenopir, C et al, Electronic journals and changes in scholarly article seeking and reading patterns. *Aslib Proceedings*, 2009, 61(1), 5–32.

38. PIRUS project: <http://www.jisc.ac.uk/whatwedo/programmes/pals3/pirus.aspx> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).

39. PIRUS 2 project: <http://www.jisc.ac.uk/whatwedo/programmes/inf11/pirus2.aspx> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).

40. Impact Factor:

http://thomsonreuters.com/products_services/science/academic/impact_factor/ (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).

41. UKSG Journal Usage Factor project: <http://www.uksg.org/usagefactors> (12 Ocak 2010 tarihinde erişildi).

Article © Angela Conyers

■ **Dr Angela Conyers**
Senior Research Fellow
Evidence Base
Library & Learning Resources
Birmingham City University
84 Aldridge Rd
Perry Barr
Birmingham B42 2SU,UK
E-mail: angela.conyers@bcu.ac.uk

Yazar Hakkında

Dr Angela Conyers Birmingham City Üniversitesi, Evidence Base'de Kıdemli Araştırma Akademi Üyesidir. NESLi2 çalışması ve Ortak Bilgi Sistemleri Komitesi (JISC) için kullanım istatistikleri analizi ve JISC Kullanım İstatistikleri Portalı ilk örneği üzerinde çalışmalar da dahil kullanım istatistikleri alanında pek çok çalışmalar yaptı. Kullanım istatistikleri toplama ve analizinde kütüphaneleri destekleyen Evidence Base Yayınevi Anlaşmaları projesinden sorumludur ve Kolej, Ulusal ve Üniversite Kütüphaneleri Toplumu (SCONUL) ile birlikte SCONUL Yıllık Kütüphane İstatistiklerine konmak üzere e-ölçüm soruları üzerinde çalışır. 2003'de araştırmaya geçmeden önce 13 yıl Cantenbury Christ Church Üniversitesinde Kütüphane Hizmetleri Direktörü olarak çalıştı.

UKSG tarafından yayınlanan E-Kaynaklar Yönetim El Kitabının diğer bölümlerini görmek için lütfen buraya tıklayınız:

<http://www.uksg.org/serials/handbook.asp>

Kullanım istatistikleri ve online davranış konusundaki bu bölümün orijinal versiyonunu görmek için lütfen buraya tıklayın:

<http://uksg.metapress.com/openurl.asp?genre=article&id=dol:10.1629/9552448-0-3.2.1>